

М. С. Вашковська

*студ. III курсу економіко-правового факультету ОНУ імені І.І.Мечникова
спеціальність «Менеджмент»*

Науковий керівник: ст. викл. О. В. Жмай

ПРОБЛЕМА ПОВОДЖЕННЯ З ТВЕРДИМИ ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ В УКРАЇНІ ЯК НАСЛІДОК НЕЕФЕКТИВНОЇ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

На сьогодні в Україні загостреною є проблема поводження з твердими побутовими відходами (ТПВ), які утворюються в процесі життя та діяльності людей.

За даними на 2019 р., в Україні утворилось майже 53 млн. м³ побутових відходів, або понад 10 млн. тонн, які захоронюються на 6 тис. сміттєзвалищ і полігонів загальною площею майже 9 тис. га [1]. З них лише близько половини захоронюється, незначна кількість спалюється та переробляється, а все інше, розкладаючись на звалищах, спричиняє значну загрозу екології, забруднюючи ґрунт, воду та повітря. З цих відходів не витягується жодної користі, хоча потенціал є доволі значним.

Питання екології регулює Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року» [2]. Згідно з ним, до 2030 р. планується зменшити частку відходів, що захоронюються, з майже 50% до 35% від загального обсягу утворених відходів. Також обсяги використання первинної сировини повинні скоротитися на 20%.

Прийняті раніше закони також мали на меті значно покращити ситуацію з відходами, але їх запровадження не принесло очікуваних результатів. Ключовою причиною такої ситуації є низка упущень в ході здійснення управлінської діяльності стосовно реалізації політики поводження з побутовими відходами на всіх рівнях: від органів державного управління і місцевого самоврядування до підприємств, житлових комплексів та навіть окремих родин.

Існує певний перелік аспектів, яким не приділяється достатньої уваги, та які значною мірою безпосередньо впливають на кінцевий результат. Вони є важливими не тільки в рамках даного питання, а й в цілому при ухваленні

рішень, що впливають на діяльність підприємств, організацій та інших господарюючих суб'єктів.

По-перше, це відсутність достатнього контролю. Зараз люди частіше віддають пріоритет власним нагальним потребам та комфорту, не турбуючись про довгострокові цілі держави. Тож слабкий контроль призводить до чисельних порушень законодавства, в тому числі небезпечного знищення відходів і масового утворення несанкціонованих сміттєзвалищ. виправити це можна, запевнивши людей, що вони отримають покарання чи винагороду за відповідні дії.

Також важливо слідкувати за динамікою показників, які є для нас важливими. Це дасть змогу вчасно виявити відхилення від плану, скоригувати діяльність, знайти додаткові ресурси тощо.

Другий аспект проявляється власне в невідповідності обсягу наявних ресурсів новому курсу розвитку. В Україні фінансування природоохоронних заходів з державного та місцевих бюджетів, на жаль, здійснюється за залишковим принципом.

При розробці стратегії важливо розуміти, що рухатися вперед без ресурсів так само складно, як їхати на автомобілі без колес. Отже, неможна недооцінювати роль детального розрахунку фінансового та матеріального забезпечення.

Значну увагу також потрібно приділяти узгодженому документальному регулюванню різних сфер діяльності. Одною з першопричин екологічних проблем в Україні є неврахування наслідків для довкілля у законодавчих та нормативно-правових актах, зокрема у рішеннях Кабінету Міністрів України та інших органів виконавчої влади [2]. А, отже, документи державного планування потребують стратегічної екологічної оцінки. Так само при затвердженні будь-яких документів на підприємствах необхідно пам'ятати, що прийняте рішення матиме не тільки безпосередній вплив на одну сферу діяльності (наприклад, зміна обсягів виробництва), але і буде дотичним до інших сфер (до екології в тому числі).

Важливим пунктом для реалізації екологічної стратегії є підвищення рівня розуміння суспільством пріоритетів збереження довкілля. Кожна людина повинна уважно ставитися до подальшої долі побутових відходів, котрі є результатом її життєдіяльності. Але для цього влада має створити сприятливі умови.

Аналогічно, приймаючи управлінські рішення, керівники зобов'язані потурбуватися про те, щоб підлеглі правильно сприйняли запропоновані зміни та з ініціативою працювали над досягненням мети. Діяльність менеджера передбачає дуже копітке ставлення до реалізації будь-яких кроків в ході розробки та реалізації стратегії. Нехтування деталями може загальмувати весь

процес розвитку та призвести до негативних наслідків, як в ситуації із поводженням з побутовими відходами в Україні.

Список використаної літератури

1. Стан сфери поводження з побутовими відходами в Україні за 2019 рік. *Мінрегіон*. URL: <https://www.minregion.gov.ua/napryamki-diyalnosti/zhkh/terretory/stan-sfery-povodzhennya-z-pobutovymy-vi> (дата звернення: 04.11.2020).
2. Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року : Закон України від 28.02.2019 №2697-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2019. № 16. ст. 70.